

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521202791
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3521202791.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: A. B. B., IČO: XX XXX XXX, so sídlom C. XX, D. - C. E. B. C., zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, Bratislava, P.O.BOX 205, proti žalovanej: F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, B. I., zastúpenej: J. K. J., IČO: XX XXX XXX, so sídlom F. G. XXXX/XXX, I. I., o zaplatenie 3.799,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 8. februára 2023, č.k. 7Csp/10/2021-89, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 23.09.2021 pôvodný žalobca (L. F.) žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 3.799,89 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.799,89 eur od 21.08.2021 do zaplatenia a náhradou trov konania, čo odôvodnil tým, že medzi ním a žalovanou bola dňa 05.05.2016 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty, na základe ktorej pôvodný žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 51304661. Žalovanej bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 2.400,- eur a bola povinná žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 80,- eur. Žalovaná si nespĺnila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo Zmluvy, a to ani napriek výzvam zo strany žalobcu. Pred odstúpením pohľadávky na vymáhanie, žalobca vystavil ku dňu 03.08.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.07.2021 obsahujúci súhrn debetných položiek a to istiny, poplatkov, sankčného úroku, a štandardného úroku s prihladnutím na vykonané úhrady žalovanej s konečným zostatkom na úhradu vo výške 3.799,89 eur. Konečný dlh žalovanej z doposiaľ neuhradeného dlžného zostatku predstavuje sumu vo výške 3.799,89 eur. Žalovaná si nespĺnila povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.07.2021, t.j. v lehote splatnosti do dňa 20.08.2021. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka a v platnom znení vo výške určenej Nariadením Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t.j. od 21.08.2021 do zaplatenia. Platobným rozkazom vydaným dňa 10.02.2022 pod sp. zn. 7Csp/10/2021 - 43, bolo vyhovené žalobe v celom rozsahu. Proti vydanému platobnému rozkazu žalovaná podala odpor, žiadala žalobu zamietnuť a priznať jej nárok na náhradu trov konania. Spochybnila nárok čo do základu aj čo do výšky, namietala absenciu obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o úvere s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Spochybňovala tiež platnosť postúpenia pohľadávky, v spojitosti

s čím namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na vedenie sporu a v konečnom dôsledku vznesla aj námietku premlčania uplatneného nároku.

3. Na podklade vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok je nedôvodný. Aktívna vecná legitímácia žalobcu v predmetnom spore je podľa jeho názoru daná, nakoľko si súdnou cestou od žalovanej uplatňuje zaplatenie pohľadávky, ktorú na neho platne postúpil jeho právny predchodca za splnenia zákonných predpokladov a podmienok. Úver, resp. úverový rámec revolvingu, poskytnutý na základe zmluvy pôvodným žalobcom ako veriteľom, žalovanej ako dlžníkovi, ktorý nekoná v rámci podnikateľskej činnosti, súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľský úver. Žalovaná namietala, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v nej absentuje adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, alebo sťažnosť. Súd sa s touto námietkou žalovanej nestotožnil, nakoľko z predložených dôkazov mal za to, že z Obchodných podmienok pôvodného žalobcu, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy explicitne vyplýva, a túto skutočnosť žalovaná potvrdila svojím vlastnoručným podpisom, že reklamáciu môže žalovaná ako klient uplatniť u Obchodníka, teda podnikateľa, ktorý má s bankou, alebo prijímateľskou bankou uzatvorenú zmluvu o akceptácii kariet a preplácaní platobných dokladov, alebo u správcu, ktorým je M. N. G., F., G. O. XX, XXX XX P., pričom ďalšie podmienky reklamačného konania sú upravené v Reklamačnom poriadku pre kreditné platobné karty pôvodného žalobcu zverejnenom najmä na webovom sídle Q. alebo Q.. Uvedené adresy pôvodného žalobcu ako aj správcu, sú uvedené i v označení veriteľa priamo v úverovej zmluve spolu s informačným kontaktom. Úverová revolvingová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou dňa 05.05.2016 teda obsahuje náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd ďalej posúdil, že námietka premlčania žalovaného nároku vznesená žalovanou je dôvodná. Pôvodný žalobca oznámil dlžníkovi - žalovanej výpisom vystaveným ku dňu 03.08.2021, že jej dlh voči pôvodnému žalobcovi existuje, s uvedením debetných a kreditných operácií na karte, a tento bol ku dňu 31.07.2021 vyčíslený vo výške 3.799,89 eur, ktorá suma bola konečná, pričom pôvodný žalobca určil lehotu splatnosti na deň 20.08.2021, do ktorého mala žalovaná možnosť zaplatiť svoj dlh voči pôvodnému žalobcovi. Podľa názoru súdu prvej inštancie dlh žalovanej sa stal zročným v celom rozsahu, a to z dôvodu neuhradenia splátky dohodnutej v úverovej zmluve. Z výpisu transakcií revolvingového úveru predloženého v konaní vyplýva, že žalovaná poslednú splátku realizovala dňa 27.06.2018 vo výške 240,- eur, a teda k zosplateniu celého dlhu muselo dôjsť pre nezaplatenie splátky nasledujúcej po splátke, ktorá realizovaná bola, teda splátky za mesiac júl 2018. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalobca si mohol uplatniť nárok na súde do mesiaca jún 2021 (vrátane), pričom žaloba bola súdu doručená až dňa 30.09.2021 (do elektronickej podateľne MS SR doručená dňa 29.09.2021), preto s poukazom na vznesenú námietku premlčania posúdil žalovaný nárok ako premlčaný z ktorého dôvodu žalobu zamietol. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 9 ods. 2 písm. l/, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom období, § 524, § 526, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 565, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, v spojitosti s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že žalobe bude v plnom rozsahu vyhovieť a bude mu priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Posúdiac obsah odvolania uplatňuje dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne posúdenie), v konkrétnej nesúhlasí s posúdením jeho nároku ako premlčaného vo svetle aplikácie ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, keď súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, že premlčacia doba uplynula v júli 2021, teda ešte pred podaním žaloby. Nespochybnuje správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že k zosplateniu úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.07.2018, avšak premlčacia lehota začala plynúť až po 3 mesiacoch odo dňa nasledujúceho po splatnosti tejto splátky a to podľa § 101 OZ, teda odo dňa 21.10.2018 a pokiaľ bol žalovaný nárok uplatnený na súde dňa 28.09.2021, bolo to v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby, a preto ani nárok premlčaný nemohol byť. Poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2022 pod sp. zn. 4Cdo 132/2021, závery ktorého nasvedčujú v prospech jeho odvolacej argumentácie pokiaľ ide o stanovenie počiatku premlčacej doby, pričom zároveň poukazuje na to, že samotný súd prvej inštancie síce argumentuje vyššie uvedeným rozhodnutím najvyššieho súdu, avšak z neho v okolnostiach tejto veci vyvodzuje nesprávny záver ohľadom počiatku plynutia premlčacej

doby. Zároveň poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 21.11.2019 sp. zn. 11Co/60/2019, zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia KS v Košiciach zo dňa 10.06.2020, tiež uznesenie KS v Košiciach zo dňa 08.12.2020 sp. zn. 10CoCsp/105/2020, ktoré v princípe nasvedčujú podľa jeho názoru tak záverom z ním citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu z decembra 2022, ako s ním súladnej samotnej žalobcovej odvolacej argumentácii.

5. Žalovaná nevyužila svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario).

8. V posudzovanej veci sa žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa (L. F.) domáha zo strany žalovanej zaplataenia dlhu z titulu poskytnutého úveru po jeho predčasnom zosplatnení.

9. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím žalobu zamietol dospejúc k záveru, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný.

10. Žalobca (odvolateľ) uplatňuje dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie) v konkrétosti pre nesprávnu interpretáciu právnej úpravy a jej aplikáciu na okolnosti posudzovanej veci. Zastáva názor, že nárok uplatnil včas.

11. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

12. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru o dôvodnosti podaného odvolania.

13. Právny predchodca žalobcu, L. R. D., F. (L., F.), IČO: XX XXX XXX, so sídlom C. O. X, D., uzatvorila ako veriteľ so žalovanou ako dlžníkom dňa 05.05.2016 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej karty D. S. a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX, a to na základe žiadosti č. XXXXXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou časťou boli o.i. Obchodné podmienky a Cenník pôvodného žalobcu ako banky, čo žalovaná potvrdila vlastnoručným podpisom zmluvy. Na základe uvedenej zmluvy pôvodný žalobca poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver - revolvingový s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom kreditnej platobnej karty, s výškou úverového rámca 2.400,- eur, štandardnou mesačnou splátkou 80,- eur, úrokovou sadzbou 22,80% p. a., RPMN 24,24% p. a., priemerná hodnota RPMN na Slovensku 23,55% p. a., s tým, že celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú 325,62 eur, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 2.725,62 eur, odplata 24,24% p. a., najvyššia prípustná výška odplaty 43,12% p. a.. Doba trvania zmluvy bola dohodnutá ako neurčitá a termín konečnej splatnosti v deň zániku zmluvy, alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti. Z výpisu z pôžičkovej karty S. adresovaného žalovanej vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením prekročenia poskytnutého úverového rámca, a to v sume 3.799,89 eur vyúčtovanej ku dňu 31.07.2021, so splatnosťou dňa 20.08.2021. Žalovaná podľa tvrdenia žalobcu uvedenú dlžnú sumu nezaplatila, z ktorého dôvodu si žalobca uplatňuje zaplataenie dlžnej sumy od žalovanej v súdnom konaní.

14. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 bola žalovaná pohľadávka postúpená právnym predchodcom žalobcu (L. F.) na žalobcu, čo žalobca listinne preukázal tak, že súdu predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok spolu s jej prílohou, ktorá žalovanú pohľadávku identifikuje. Rovnako tak žalobca predložil súdu kópiu Oznamenia o postúpení pohľadávky zo dňa 26.10.2021, ktoré bolo adresované žalovanej. V nadväznosti na uvedené, súd prvej inštancie vydal uznesenie pod č. k. 7Csp/10/2021 - 39 zo dňa 12.11.2021, ktorým pripustil vstup terajšieho žalobcu na miesto pôvodného žalobcu do konania.

15. Z výpisu transakcií revolvingového úveru, ktorý bol predložený v konaní vyplýva a medzi stranami sporným nebolo, že žalovaná poslednú splátku na úver realizovala dňa 27.06.2018 vo výške 240,-eur. Podľa súdu prvej inštancie a žalobca to v odvolacom konaní ani nespochybňuje, k žalobcom tvrdenému predčasnému zosplateniu celého dlhu malo dôjsť tak pre nezaplatenie splátky za mesiac júl 2018 (teda splátke nasledujúcej po naposledy uhradenej splátke). Vychádzajúc z obsahu spisu, žaloba bola do elektronickej podateľne MS SR doručená dňa 29.09.2021. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia, počiatok premičania stanovil spätne, t.j. od splatnosti omeškanej splátky, pre ktorej nesplnenie mal byť podľa žalobcu dlh predčasne zosplatený, v tomto prípade v konkrétnej od splátky splatnej v mesiaci júl 2018 majú za to, že v čase podania žaloby tak bol nárok žalobcu žalobou uplatnený už premičaný.

16. Vyššie uvedený názor súdu prvej inštancie odvolací súd považuje (samozrejme pre prípad správnosti premisy o platnom predčasnom zosplatení úveru) za nesprávny.

17. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premičí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premičanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premičania dovoľá, nemožno premičané právo veriteľovi priznať.

18. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Premičacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premičania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premičacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premičacej doby určuje zákon. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje trojročnú všeobecnú premičaciu dobu.

23. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premičacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Trojročná premičacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a začiatku plynutia (všeobecnej) premičacej doby je okamih splatnosti (zročnosti) záväzku (dlhu), ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok (dlh) splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený.

24. Otázkou, kedy pre spotrebiteľské vzťahy na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, začína plynúť premičacia doba, keďže práva z týchto vzťahov sú premičateľné sa najvyšší súd zaoberal už opakovane. Tak v rozhodnutí na ktoré poukazuje odvolateľ, ale paradoxne aj samotný súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí (uznesenie zo dňa 15. decembra 2022 sp.zn. 4Cdo 132/2021, tiež v uznesení zo dňa 23. mája 2023 sp. zn. 1Cdo/143/2022 ako aj v ďalších) poukazuje najvyšší súd na to,

že v tejto súvislosti je predovšetkým potrebné ustáliť, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), teda kedy najskôr mohol veriteľ úspešne podať žalobu na súd (R 17/2017). V tejto súvislosti práve v uznesení zo dňa 23. mája 2023 sp. zn. 1Cdo/143/2022 odkazuje na právnu doktrínu z ktorej vyplýva, že zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 OZ (okrem iného) sleduje nielen dosiahnutie splatnosti celej pohľadávky veriteľa (dodávateľa) pri nesplnení povinností dlžníka (spotrebiteľa) riadne a včas plniť dojednané čiastkové plnenia (splátky), ale aj vylúčenie tejto možnosti, ak by bolo takéto porušenie iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Následne ju dopĺňa tým, že podmienkou výzvy na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktoré právo môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky je, že veriteľ v zákonnej lehote nie kratšej ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto ustanovenia, ktorá začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo veriteľovi (dodávateľovi) vzniklo právo podľa § 565, t. j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, bez ktorého včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Lehota, v ktorej musí byť toto právo uplatnené, je najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky a veriteľ tak môže urobiť až po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd po zhrnutí významných právnych hľadísk vzťahujúcich sa na danú problematiku uzatvára, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh, inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených troch mesiacov od omeškania, uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka).

25. V okolnostiach posudzovanej veci sa odvolací súd primárne identifikuje s názorom súdu prvej inštancie v tom, že nárok žalobcu má pôvod v spotrebiteľskom vzťahu (odvolací súd zároveň dodáva, na ktorý dopadajú normy spotrebiteľského práva, tiež ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Ťažiskovou otázkou, ktorú bolo potrebné vyriešiť, je správne stanovenie objektívneho začiatku plynutia premlčacej doby s ohľadom na to, že na spotrebiteľské vzťahy dopadá ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, samozrejme v prípade, ak sa dosiahne zo strany veriteľa platné predčasné zosplatenie celej pohľadávky pri nesplnení spotrebiteľa riadne a včas plniť dojednané čiastkové plnenia, z čoho vyplýva, že pre správne stanovenie počiatku premlčania je významný záver o tom, že k platnému predčasnému zosplateniu pohľadávky podľa § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s § 565 OZ aj skutočne došlo (za účelom vylúčenia možnosti, že išlo o porušenie povinnosti iba krátkodobej, nepresahujúcej dobu 3 mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky, tiež splnenia podmienky výzvy na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktoré právo môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, podmienkou ktorej výzvy je, že veriteľ v zákonnej lehote nie kratšej ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto ustanovenia, ktorá začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo veriteľovi vzniklo právo podľa § 565, bez ktorého včasného upozornenia je takéto uplatnenie neúčinné).

26. V okolnostiach posudzovanej veci sa súd prvej inštancie obmedzuje len na úsporné konštatovanie, že predčasnému zosplateniu došlo, v konkrétnej okolnosti posudzovanej veci sa však v odôvodnení svojho rozhodnutia s kumulatívnym splnením všetkých zákonom stanovených predpokladov pre platné predčasné zosplatenie úveru nevysporiadava, a to napriek tomu, že záver o ňom je ťažiskový pre správne stanovenie počiatku premlčacej doby, ktorý nedostatok bude potrebné v ďalšom postupe odstrániť, keďže predstavuje zásadnú vadu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v podobe absencie ťažiskovej argumentácie. I keď to žalobca z pochopiteľných dôvodov nenamieta, odvolací súd na túto vadu musel prihliadnuť vzhľadom k spotrebiteľskému charakteru tohto sporu z úradnej povinnosti.

27. Pre prípad pozitívneho záveru o platnom zosplatení dlhu (z ktorého zjavne vychádzal súd prvej inštancie) však možno prisvedčiť odvolateľovi, že súd prvej inštancie síce v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 25) produkuje vyčerpávajúco správne teoretické východiská spolu s odkazom na rozhodnutie najvyššej súdnej autority, v ktorom bola otázka stanovenia počiatku premlčania pri predčasnom zosplatení úveru riešená (uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 132/2021 z 15.12.2022), avšak z dôvodov, ktoré nie je možné zistiť, v rozpore s jeho závermi, za stavu, že uplatnený nárok má pôvod v spotrebiteľskom vzťahu, vychádzajúc z účinného zosplatenia úveru (v ktorom prípade podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začína premlčacia doba plynúť 1. deň nasledujúci po uplynutí 3 mesiacov

od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný dlh, pretože až vtedy sa môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát), v bode 26/ v rozpore s teoretickými východiskami, ktoré sám vo svojom rozhodnutí produkuje, posudzuje počiatok premlčacej doby odlišne a to už od splatnosti splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu dlhu, t.j. splátky za júl 2018 (teda spätne), navyiac ani nekonkretizujúci deň, ktorý považuje za počiatok plynutia premlčacej doby, uzavrúc, že žalobca si mohol uplatniť nárok na súde len do mesiaca jún 2021 vrátane. Pre prípad platného predčasného zosplatnenia dlhu však podľa názoru vyššej súdnej autority v spotrebiteľských veciach (viď bod 24/ odôvodnenia tohto rozhodnutia), premlčacia doba začína plynúť až 1. deň nasledujúci po uplynutí 3 mesiacov od omeškania zo splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (samozrejme za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa), v okolnostiach danej veci k zosplatneniu malo dôjsť pre splátku splatnú dňa 20.7.2018 a keďže žaloba bola súdu doručená do elektronickej podateľne dňa 29.09.2021, žalobcom uplatnený nárok by tak premlčaný nebol. Pre takýto prípad možno konštatovať, že právna otázka premlčania v tomto prípade nebola súdom prvej inštancie vyriešená správne (vychádzajúc predbežne z premisy o platnom predčasnom zosplatnení) a odvolanie žalobcu v tomto smere je plne dôvodné, pričom odvolací súd s ním súhlasí, že nemožno z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vôbec opoznať, prečo správne teoretické východiská obsiahnuté v odôvodnení, na podmienky danej veci súd prvej inštancie vo výsledku nesprávne aplikoval.

28. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, sa súd prvej inštancie nesprávne vysporiadal s otázkou premlčania na podmienky posudzovanej veci, čím došlo k naplneniu žalobcom uplatneného odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, pri súčasnom zistení tiež o vnútornej rozpornosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, nebolo možné postupovať inak, ako rozhodnutie súdu prvej inštancie za použitia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vec mu za použitia § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci, bude predovšetkým v okolnostiach danej veci sa v konkrétnosti vysporiadať s tým, či boli splnené kumulatívne všetky zákonné predpoklady na platné predčasné zosplatnenie úveru (tieto v konkrétnostiach tiež vyargumentovať následne v odôvodnení) a v prípade pozitívneho záveru, nárok žalobcu bez ďalšieho vecne preskúmať. V konaní bude postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvej inštancie, svojím procesným postupom poskytne stranám možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky, CSP, bude sa zaoberať všetkými argumentmi, prípadne dôkaznými návrhmi produkovanými stranami, vykonané dôkazy starostlivo vyhodnotí v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP a vo veci opätovne vo svetle spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami rozhodne. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP.

30. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP.

31. Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí aj o náhrade trov odvolacieho konania.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).